ДЕТСКА ГРАДИНА №124 „Бърборино”
гр. София, ул. ”Захари Круша” № 20, тел. 0885-950-122,
barborino@124dg.eu

Утвърждавам:
Теменужка Димитрова
Директор

Temenuzhka Borisova Dimitrova
Digitally signed by Temenuzhka Borisova Dimitrova
Date: 2026.09.18 08:45:33 +03'00'

ПРОГРАМА

за предоставяне на равни възможности

и за приобщаване

на децата от уязвими групи

ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Приета с Решение на Педагогически съвет, с Протокол №1 /15.09.2026г. с вх № 332./15.09.26г.

Утвърдена със Заповед на
Директора № 1-1./ 15.09.2026г.

УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца от ДГ№124 „Бърборино” и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Настоящата Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца от уязвимите групи е разработена при съобразяване нормите на Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование, определяща държавния образователен стандарт за приобщаващото образование и в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Уязвими са онези лица и групи от хора, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката и стават жертава или попадат в ситуация на риск от маргинализиране и социално изключване. Необходима е целенасочена политика на интеграция и предоставяне на равни възможности на децата от етническите малцинства, деца със специални образователни потребности, деца с увреждания, деца с хронични заболявания, деца жертви на насилие както и деца на многодетни семейства. Това са така наречените уязвими групи деца.

I. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Пълноценна социализация на децата от уязвими групи.

2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи.

3. Утвърждаване на интеркултурното, гражданското и приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация в ДГ.

4. Откриване и развитие на уникалните заложби на децата от уязвими групи.

II. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

Дейности за повишаване компетентностите на учителите за работа с деца от уязвими групи:

1. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

2. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на деца в риск.

3. Прилагане на разнообразни практики насочени към съхраняване и развитие на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

4. Ранно идентифициране на деца от уязвими групи.

5. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

Дейности за интеграция на децата от уязвими групи в детската градина и за подобряване на училищната готовност:

1. Създаване на условия за успешна адаптация на децата от уязвимите групи и пълноценно включване в образователния процес.

2. Повишаване на степента на училищна готовност на децата от ромски произход за осигуряване на равен старт в училище.

3. Подобряване на здравния статус на децата от уязвими групи чрез редовно наблюдение на здравното, физическото и психомоторното развитие.

4. Превенция на неглижирането, насилието и други рискове в ранна детска възраст. Осигуряване на подкрепа за деца, живеещи в неблагоприятна семейна, емоционална и културна среда.

5. Ранно оценяване на индивидуалните потребности на децата с цел да им се предложи и осигури адекватна помощ.

6. Преодоляване на затрудненията на децата с обучителни проблеми в подготовката за училище чрез осигуряване на специализирана помощ в обучението, общуването с връстниците, справянето с емоционални и други проблеми.

7. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развитие на общите и специфични традиции по регион.

Дейности за формиране и развитие на родителски умения и подкрепа към родителите:

1. Повишаване на родителския капацитет за отглеждане и възпитание на децата чрез предоставяне на възможности на родителите от уязвими групи за придобиване на познания, трениране на умения и създаване на нагласи за отговорно и зряло родителство.

2. Повишаване ролята на родителите като основен фактор в социалното, здравното и емоционално развитие на децата.

3. Мотивиране и активно включване на родителите в интеграционния процес, както и приемане идеята за ценността на образованието за бъдещето на децата им.

4. Преодоляване на негативните нагласи и стереотипите на останалите родители към малцинствените и уязвими групи чрез взаимно опознаване и приемане на различията.

5. Провеждане на информационни кампании и родителски срещи за родителите с цел разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата от уязвими групи.

6. Ангажиране на родителите на деца от уязвими групи в училищни настоятелства и обществени съвети.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка	
Идентифициране на деца, които имат необходимост от подкрепа	Постоянен	Учителите на детски групи		
Екипна работа на учителите от дадена детска група	Постоянен	учители	при необходимост	
Ранно откриване на деца в риск обучителни затруднения	Септември октомври	Учители на първа група		
Дейности по Механизъм за обхват	Постоянен	Директор и Комисия обхват		
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до м.10.26г.	директор		
Представяне на дейности по Интереси	м.10.26г.	учители		
Представяте на дейностите по интереси на ЦПЛР	м.10.26г.	Представител на центровет	при проявен интерес от страна на центровете	
Идентифициране на деца със СОП	2026/2027 г.	учители		
Оценка на потребности на деца със СОП	2026/2027 г.	екип	не по-късно от 3 месеца идентифициране на нуждата	с
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	2026/2027 г.	Екип ЦОП,	При подписан договор с родителите	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от ДГ	2026/2027 г.	директор, учители		
Организиране и провеждане на “Училище за родители“	По плана за раб с родители	директор, екип	при желание родителите	
Повишаване интереса на децата, чрез участие в мероприятия на детската градина	по годишния план	учители		
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в изяви и състезания	2026/2027 г.	учители		
Стимулиране участието на деца от различни етнически групи в изяви и състезания	2026/2027 г.	учители		
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в плана квалификация	директор, председатели на МО		
По-голяма атрактивност на преподавания материал, чрез интерактивни методи, онагледяване,	2026/2027 г.	учителите		

практическа насоченост			
ПОЛИТИКИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ			
Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
Включване на родителската общност за повишаване на активността й и сътрудничество с ръководство на детската градина	Директорът, учителите	2026/2027 г.	Брой инициативи
Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директорът, Учителите	2026/2027 г.	Брой родителски срещи
Сътрудничество с различни организации –Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”и др.	Директорът, Учителите	2026/2027 г.	Брой срещи
Планиране на дейности в групите, насочени към идентифициране на деца в риск и индивидуалното им консултиране и работа с родителите	Учители по групи	2026/2027 г.	Брой консултации

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция.

Успешно интегрирани деца в мултикултурна образователна среда.

Повишен обхват в ДГ на деца подлежащи на задължително образование (5-7г.).

Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти.

Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

V. ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ

-дял от децата, подлежащи на задължително образование (от 5 до 7 години), обхванати в детската градина;

-дял на отпадналите от ДГ за една учебна година;

-дял на учителите, преминали обучение за работа в мултикултурна образователна среда и за работа с деца със СОП.

Устойчивостта на програмата ще се измерва чрез осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати. Институционална устойчивост:

1. Придобитият опит по време на изпълнение на дейностите по програмата ще бъде използван в бъдещи допълнителни дейности за децата.
2. Изработеният практически модел ще ни помага и в бъдеще да решаваме конкретни проблеми сред децата за решаване на ключови въпроси в съвместната дейност и изчистване на някои пропуски при обучението им.

3. Натрупаните и документирани знания за бит, традиции, обичаи, празници, песни и танци ще бъдат основа за инкорпорирането им в програмата на детското заведение.

Ефекти по отношение на целевите групи:

1. Успешното реализиране на програмата ще даде възможност за приобщаване на деца със СОП и децата от етническите малцинствени групи към обществото и те ще могат да развият умения, знания и самочувствие за бъдеща социална, творческа и професионална реализация.
2. Предоставянето на равен достъп до образование ще засили мотивацията за включване в образователния процес.
3. Децата със специфични образователни потребности ще имат възможност да участват в общи дейности. Програмата осигурява контакти, приемственост, приятелство и взаимопомощ между децата.
4. Повишената информираност на родителите и придобитите нови знания ще им даде стимул да подкрепят и насърчават своите деца, ще ги превърне в активни партньори в образователния процес и в живота на ДГ.

Заключение

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването, и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

В ДГ №124 „ Бърборино“ се обучават деца предимно от район”Красно село”. Има и от други райони на столицата,поради наличието на единствена в страната обособена разновъзрастова група за деца с инсулинозависим захарен диабет. Детското заведение няма достатъчно богат опит в работата и интеграцията на различни етноси в мултиетническа и мултикултурна среда. Различният етнически състав често поражда проблеми, затруднява се общуването, образователния процес, интеграцията и социализацията на децата. Недоброто владеене на българския език затруднява качеството на образователния процес и занижава резултатите му, затруднява комуникацията между самите деца. Семейната среда често е пречка за процеса на образователна интеграция. Родителите владеят добре български език и възприемат образованието като ценност.Много малка част от децата в ДГ са деца от социално уязвими семейства (безработни, с ниска степен на образование и липса на професионална квалификация, ниско ниво на здравна култура), за които не се полагат подходящи грижи. Част от децата са със здравословни проблеми – с увреждания, хронични заболявания или често боледуващи от инфекциозни болести.

Всички тези условия ни карат да търсим начини за създаване на форми, чрез които децата да преодолеят изоставането си и да усвоят добри модели за общуване и култура на поведение. Комплексните дейности по програмата ще допринесат за преодоляване на различията, осигуряване на равен достъп, успешна социализация и мотивация на деца и родители за участие в образователния процес. Равният достъп до образование и качественото образование са взаимно обвързани –равният достъп означава достъп до качествено образование, а качественото образование разкрива пълния си потенциал само ако до него има достъп всяко българско дете.

Всички участници в дейностите по програмата са поставени пред равни възможности за участие и реализация. Всяка една от дейностите е фокусирана върху изграждане на среда, която да утвърждава принципа на равните възможности и липсата на дискриминация по

отношение на пол, възраст, религиозни убеждения, физически увреждания и др. Дейностите по програмата дават възможност за равно третиране и равни възможности на всички участници, учители, партньори, независимо от пол, раса, религиозна принадлежност, възраст, увреждания, сексуална ориентация и пр.

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институциии, неправителствения сектор и родителска общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и в случаи на значителни промени в организацията на работа или на нормативните актове.

С програмата са запознати всички членове на колектива.